ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.4.2021
COM(2021) 181 final

2021/0097 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με απαλλαγές εισαγωγών και ορισμένων παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών όσον αφορά μέτρα της Ένωσης υπέρ του δημόσιου συμφέροντος

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να στηρίξει και να διευκολύνει τα μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον, ειδικότερα όταν η Ένωση ενεργεί στο πλαίσιο της εκτέλεσης εντολής για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών προκειμένου να τα διανείμει δωρεάν στα κράτη μέλη με βάση τις επείγουσες ανάγκες τους. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην πρόληψη, την προετοιμασία ή την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο τρεχουσών ή μελλοντικών κρίσεων και καταστροφών. Η πρωτοβουλία στηρίζει τα μέτρα αυτά με την εξάλειψη του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ως παράγοντα κόστους, καθώς και της σχετικής επιβάρυνσης συμμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα πρόταση προβλέπει απαλλαγή από τον ΦΠΑ για αγαθά που παραδίδονται ή υπηρεσίες που παρέχονται στην Επιτροπή ή σε οργανισμό ή όργανο της ΕΕ, καθώς και για αγαθά που εισάγονται από την Επιτροπή ή οργανισμό ή όργανο της ΕΕ, όταν η Επιτροπή ή οποιοσδήποτε τέτοιος οργανισμός ή όργανο αποκτά τα εν λόγω αγαθά ή τις εν λόγω υπηρεσίες στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον.

Η συνεχιζόμενη πανδημία COVID-19 καταδεικνύει ιδίως τη σημασία της άρτιας προετοιμασίας και της δυνατότητας ταχείας απόκρισης με βάση μια διαρθρωμένη, συνεκτική και κεντρική προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ. Το συμπέρασμα αυτό ισχύει επίσης για άλλες τρέχουσες και μελλοντικές καταστάσεις που απαιτούν συντονισμένη δράση σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από τον χειρισμό της πανδημίας COVID-19, η παρούσα πρωτοβουλία έχει ως στόχο να παράσχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια διαχρονική λύση ευρείας βάσης. Στόχος είναι η εναρμόνιση των διατάξεων της ΕΕ για τον ΦΠΑ, για παράδειγμα όσον αφορά τα μέτρα στον τομέα της διαχείρισης καταστροφών και κρίσεων, και, κατά συνέπεια, η διευκόλυνση των δραστηριοτήτων της Επιτροπής, των οργανισμών ή άλλων οργάνων της ΕΕ κατά την εκπλήρωση οποιασδήποτε εντολής τους ανατίθεται από το δίκαιο της Ένωσης.

Η πείρα που απέκτησε η Επιτροπή από τη λήψη έκτακτων μέτρων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 κατέδειξε ότι ο ΦΠΑ με τον οποίο επιβαρύνονται ορισμένες πράξεις καταλήγει να αποτελεί παράγοντα κόστους σε δημόσιες συμβάσεις που επιβαρύνει τους περιορισμένους προϋπολογισμούς. Τα εν λόγω ποσά ΦΠΑ μειώνουν τον όγκο των αγαθών και των υπηρεσιών που μπορεί να προμηθευτεί η Επιτροπή για δημιουργία αποθεμάτων ή για άμεση διανομή στα κράτη μέλη, ενώ παράλληλα επιφέρουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα και καθυστερούν πράξεις αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών. Επιπλέον, το κόστος συμμόρφωσης μετατρέπεται σε επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις που παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες στην Ένωση, ειδικότερα όσον αφορά την καταχώρισή τους στις φορολογικές αρχές σε πολλά ή σε όλα τα κράτη μέλη.

Συνεπώς, υπάρχει επείγουσα ανάγκη για άμεση δράση όσον αφορά την καταπολέμηση της τρέχουσας πανδημίας COVID-19, καθώς και για να εξασφαλιστεί ετοιμότητα για ανάληψη δράσης με σκοπό τη λήψη παρόμοιων μελλοντικών μέτρων σε επίπεδο Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να θεσπιστεί ευρεία απαλλαγή από τον ΦΠΑ για αγορές που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή ή από οργανισμό ή όργανο της ΕΕ με σκοπό τη δωρεά, τη δημιουργία αποθέματος ή την με άλλο τρόπο παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε κράτη μέλη ή τρίτους, δεδομένου ότι αυτό είναι η κατάλληλη λύση για τη διευκόλυνση του συντονισμού των μέτρων σε επίπεδο Ένωσης.

Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία COVID-19 και προκειμένου να εξασφαλιστεί λύση ανθεκτική στον χρόνο, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης είναι ευρύ και καλύπτει όλα τα είδη αγαθών και υπηρεσιών. Όσον αφορά τα αγαθά, θα εφαρμόζεται, για παράδειγμα, σε ιατρικά αντίμετρα κάθε είδους, όπως βιολογικά προϊόντα[1], ναρκωτικές και φαρμακευτικές ουσίες[2], καθώς και ιατροτεχνολογικά προϊόντα[3]. Η πρόταση θα καλύπτει επίσης μη ιατρικά είδη που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων[4]. Η παρούσα πρόταση καλύπτει επίσης ευρύ φάσμα υπηρεσιών που συνδέονται ή όχι με τον τομέα της υγείας[5].

Ο επιλέξιμος σκοπός για τον οποίο χρησιμοποιούνται τα εν λόγω αγαθά και οι εν λόγω υπηρεσίες από την Επιτροπή ή από οργανισμό ή όργανο της ΕΕ είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα ασκείται στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης και η οποία εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αποκτώνται μπορούν, για παράδειγμα, να προορίζονται για δωρεάν διάθεση σε κράτη μέλη ή σε τρίτους[6]. Μπορούν επίσης να εντάσσονται σε στρατηγική δημιουργίας αποθεμάτων με σκοπό μελλοντικές δωρεές.

Ενάντια στην πανδημία COVID-19, η Επιτροπή έχει λάβει έκτακτα μέτρα στον τομέα του ΦΠΑ για να βοηθήσει τα θύματα της έξαρσης της νόσου. Στις 3 Απριλίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2020/491[7] με την οποία επιτρέπεται στα κράτη μέλη να απαλλάσσουν προσωρινά από τον ΦΠΑ (και από τους τελωνειακούς δασμούς) εμπορεύματα ζωτικής σημασίας, απαραίτητα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της έξαρσης COVID-19 (μεταξύ άλλων μέσα ατομικής προστασίας, in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ιατροτεχνολογικά προϊόντα όπως αναπνευστήρες, και έναν περιορισμένο αριθμό φαρμάκων[8]).

Η απόφαση αυτή καλύπτει μόνο τις εισαγωγές και όχι τις ενδοκοινοτικές ή τις εγχώριες παραδόσεις, διότι οι αυτόνομες εξουσίες της Επιτροπής περιορίζονται στον συγκεκριμένο τομέα. Το αρχικό μέτρο ίσχυε για περίοδο έξι μηνών και παρατάθηκε έως τις

---

1 Όπως εμβόλια, προϊόντα αίματος ή αντισώματα.

2 Όπως αντιμικροβιακά και αντιβιοτικά, αντίδοτα κατά χημικών απειλών, θεραπευτικές αγωγές για την τραύματα από ακτινοβολία, αντιτοξίνες, δισκία ιωδίου για πυρηνικά ατυχήματα.

3 Όπως διαγνωστικές εξετάσεις και υλικά για τη διενέργεια εξετάσεων, εργαστηριακός εξοπλισμός, μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), όπως γάντια, μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας/μάσκες, ποδιές, προϊόντα και εξοπλισμός απολύμανσης.

4 Όπως σκηνές, κρεβάτια εκστρατείας, ρουχισμός και τρόφιμα· εξοπλισμός έρευνας και διάσωσης για σεισμόπληκτες περιοχές· σάκοι με άμμο, σωσίβια γιλέκα και φουσκωτές λέμβοι για περιοχές που πλήττονται από πλημμύρες· όργανα μέτρησης της ακτινοβολίας για πυρηνικά ατυχήματα.

5 Όπως η ανάπτυξη, η παραγωγή και η προμήθεια αναγκαίων προϊόντων· δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας· δραστηριότητες κοινών προμηθειών· δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων προϊόντων· άδειες για φαρμακευτικά προϊόντα· εφαρμογή θεραπευτικών αγωγών· φιλοξενία ασθενών· ανταλλαγές επαγγελματιών του τομέα της υγείας ή άλλων εμπειρογνωμόνων· παροχή εγκαταστάσεων καραντίνας· κλινικές δοκιμές· επιστημονική επικύρωση ιατρικών προϊόντων· απολύμανση εγκαταστάσεων.

6 Όπως νοσοκομείο, εθνική υγειονομική αρχή ή εθνική αρχή για την αντιμετώπιση καταστροφών ή ιδιωτική επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για την αντιμετώπιση καταστροφών.

7 Απόφαση (ΕΕ) 2020/491 της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2020, σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 κατά τη διάρκεια του 2020 (ΕΕ L 103 I της 3.4.2020, σ. 1).

8 Βλέπε ενδεικτικό κατάλογο των καλυπτόμενων εμπορευμάτων στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/03-04-2020-import-duties-vat-exemptions-on-importation-covid-19-list-of-goods.pdf

31 Οκτωβρίου 2020[9] και τις 30 Απριλίου 2021[10]. Περαιτέρω παράταση βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της προετοιμασίας.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2020[11], το Συμβούλιο ενέκρινε πρόταση της Επιτροπής[12] για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου[13] (οδηγία ΦΠΑ) και για να επιτραπεί στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στις παραδόσεις in vitro διαγνωστικών ιατροτεχνολογικών προϊόντων για τη νόσο COVID-19 και στις παροχές υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τέτοια προϊόντα. Επιπλέον, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να χορηγήσουν απαλλαγή με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε κατά το προηγούμενο στάδιο, για τις παραδόσεις των εν λόγω προϊόντων και τις παροχές υπηρεσιών που συνδέονται στενά με αυτά καθώς και για τις παραδόσεις εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 και τις παροχές υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τα εν λόγω εμβόλια.

Τα μέτρα αυτά εξασφάλισαν ταχείες, αποτελεσματικές και στοχευμένες λύσεις για επείγουσες ανάγκες που ανέκυψαν στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19. Ωστόσο, έχουν πολύ περιορισμένο πεδίο εφαρμογής και προσωρινό χαρακτήρα και δεν επέλεξαν όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την επιλογή μηδενικού συντελεστή όπου αυτή κατέστη διαθέσιμη.

Η οδηγία ΦΠΑ προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, απαλλαγή[14] με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε κατά το προηγούμενο στάδιο όσον αφορά τις εισαγωγές αγαθών από ευρωπαϊκούς οργανισμούς (συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής) καθώς και τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στους εν λόγω οργανισμούς (συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής) για τους οποίους ισχύει το πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών[15]). Με βάση την αντίστοιχη ερμηνεία του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, η απαλλαγή αυτή περιορίζεται αυστηρά στις αγορές που πραγματοποιούνται για υπηρεσιακή χρήση από τον εν λόγω οργανισμό της ΕΕ. Δεν εφαρμόζεται στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών που προορίζονται, για παράδειγμα, για δωρεάν διάθεση σε κράτη μέλη ή σε τρίτους, όπως εθνική υγειονομική αρχή ή νοσοκομείο, καθώς αυτό δεν θεωρείται υπηρεσιακή χρήση. Τέτοιες ακριβώς περιπτώσεις μπορούν, ωστόσο, να είναι ιδιαιτέρως σημαντικές για

---

9 Απόφαση (ΕΕ) 2020/1101 της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2020, για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2020/491 σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 κατά τη διάρκεια του 2020 (ΕΕ L 241 της 27.7.2020, σ. 36).

10 Απόφαση (ΕΕ) 2020/1573 της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2020, για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2020/491 σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 κατά τη διάρκεια του 2020 (ΕΕ L 359 της 29.10.2020, σ. 8).

11 Οδηγία (ΕΕ) 2020/2020 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με προσωρινά μέτρα ως προς τον φόρο προστιθέμενης αξίας που επιβάλλεται στα εμβόλια για τη νόσο COVID-19 και τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 (ΕΕ L 419 της 11.12.2020, σ. 1).

12 Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με προσωρινά μέτρα ως προς τον φόρο προστιθέμενης αξίας για εμβόλια και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για τη νόσο COVID-19 στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 [COM(2020) 688 final].

13 Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

14 Άρθρο 143 παράγραφος 1 στοιχείο στα) και άρθρο 151 παράγραφος 1 στοιχείο αα).

15 Πρωτόκολλο (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 1).

την αντιμετώπιση κρίσεων και, ως εκ τούτου, οι ισχύουσες επί του παρόντος απαλλαγές από τον ΦΠΑ δεν επαρκούν από την άποψη αυτή.

Η πρόταση της Επιτροπής του 2018[16] για την τροποποίηση της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τους συντελεστές ΦΠΑ, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Συμβουλίου, δεν μπορεί επίσης να προσφέρει ικανοποιητική λύση για την κατάργηση του ΦΠΑ από το σύνολο των πράξεων τις οποίες αφορά η παρούσα πρωτοβουλία. Εάν εγκριθεί ομόφωνα από το Συμβούλιο, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μειωμένο ή και μηδενικό συντελεστή[17] σε ορισμένες παραδόσεις ή παροχές, εφόσον οι εν λόγω παραδόσεις ή παροχές ωφελούν μόνο τον τελικό καταναλωτή και επιδιώκουν στόχο γενικού συμφέροντος. Σε κάθε περίπτωση, θα εξακολουθήσει να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών η εφαρμογή οποιασδήποτε τέτοιου είδους ευνοϊκής μεταχείρισης ως προς τον ΦΠΑ.

Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη ώστε να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις προκλήσεις της ψηφιακής εποχής και για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με τη χρήση της έντυπης έκδοσης του πιστοποιητικού απαλλαγής που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου[18], ιδιαίτερα σε καταστάσεις κρίσεων όπως πανδημίες, θα πρέπει να καθιερωθεί ηλεκτρονικό έντυπο. Σκοπός του εντύπου αυτού είναι να επιβεβαιώνει ότι η πράξη μπορεί να απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 151 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας για τον ΦΠΑ. Όπως ήδη προβλέπεται στο άρθρο 199β παράγραφος 4 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να θεσπίσει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις τεχνικές λεπτομέρειες του εν λόγω εντύπου, συμπεριλαμβανομένου κοινού ηλεκτρονικού μηνύματος με το οποίο θα διαβιβάζονται οι πληροφορίες, σε διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή διοικητικής συνεργασίας που συστάθηκε με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου[19], και με εφαρμογή της διαδικασίας εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011[20].

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση συμπληρώνει την απόφαση (ΕΕ) 2020/491 της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2020, σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 κατά τη διάρκεια του 2020, η ισχύς της οποίας παρατάθηκε έως το τέλος Απριλίου 2021. Συμπληρώνει επίσης την οδηγία (ΕΕ) 2020/2020 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με προσωρινά μέτρα ως προς τον φόρο προστιθέμενης αξίας που επιβάλλεται στα εμβόλια για τη νόσο COVID-19 και τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19.

---

16 Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας, [COM(2018) 20 final της 18ης Ιανουαρίου 2018].

17 Απαλλαγή από τον ΦΠΑ με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε στο προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού.

18 Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1).

19 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 268 της 12.10.2010, σ. 1).

20 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Συνάδει επίσης με την πρόταση της Επιτροπής του 2018 για την τροποποίηση της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τους συντελεστές ΦΠΑ, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Συμβουλίου.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση συνάδει με τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο πολιτικών της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας και η φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη. Συνάδει ιδιαίτερα με τις πρωτοβουλίες που περιγράφονται κατωτέρω.

Στις 14 Απριλίου 2020, το Συμβούλιο ενεργοποίησε το μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης (στο εξής: ESI[21]), το οποίο βοηθά τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στην πανδημία COVID-19 αντιμετωπίζοντας επείγουσες ανάγκες με στρατηγικό και συντονισμένο τρόπο σε επίπεδο ΕΕ.

Στις 2 Ιουνίου 2020, η Επιτροπή πρότεινε[22] στοχευμένες αλλαγές στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ[23], ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στην Ένωση και στα κράτη μέλη να είναι καλύτερα προετοιμασμένα και να αντιδρούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα σε μελλοντικές κρίσεις, ειδικότερα σε κρίσεις με ισχυρό αντίκτυπο, δεδομένης της πιθανής διαταραχής των οικονομιών και των κοινωνιών μας, όπως καταδείχθηκε σαφώς στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της νόσου COVID-19. Γενικός στόχος του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και έξι συμμετεχόντων κρατών[24] στον τομέα της πολιτικής προστασίας, με σκοπό τη βελτίωση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης καταστροφών. Όταν η κλίμακα μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης υπερβαίνει τις ικανότητες μιας χώρας να ανταποκριθεί σε αυτήν, η πληττόμενη χώρα μπορεί να ζητήσει βοήθεια μέσω του μηχανισμού. Μέσω του μηχανισμού, η Επιτροπή διαδραματίζει βασικό ρόλο στον συντονισμό της αντιμετώπισης καταστροφών εντός και εκτός Ευρώπης και συνεισφέρει τουλάχιστον στο 75 % των μεταφορικών και/ή επιχειρησιακών δαπανών των αποστολών. Το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ)[25] της Επιτροπής αποτελεί τον πυρήνα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ και συντονίζει την παροχή βοήθειας, με τη μορφή ειδών πρώτης ανάγκης, εμπειρογνωσίας, ομάδων πολιτικής προστασίας και εξειδικευμένου εξοπλισμού, σε χώρες που πλήττονται από καταστροφές.

Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2020, στις 16 Σεπτεμβρίου 2020, η πρόεδρος της Επιτροπής τόνισε την ανάγκη να αντληθούν διδάγματα από την τρέχουσα κρίση και να οικοδομηθεί μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας. Παράλληλα, περιέγραψε τις αντίστοιχες βασικές πρωτοβουλίες για το 2021 σε δήλωση προθέσεων[26] προς τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την προεδρία του Συμβουλίου. Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν επίσης νομοθετικές προτάσεις για τη δημιουργία νέου Ευρωπαϊκού Οργανισμού Βιοϊατρικής Έρευνας και Ανάπτυξης, τη διεύρυνση των εντολών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΜΑ) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και

---

21 Κανονισμός (ΕΕ) 2020/521 του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2020, για την ενεργοποίηση της στήριξης έκτακτης ανάγκης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/369 και για την τροποποίηση των διατάξεών του λαμβάνοντας υπόψη την έξαρση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 117 της 15.4.2020, σ. 3).

22 Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης [COM(2020) 220 final].

23 Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

24 Ισλανδία, Νορβηγία, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Τουρκία.

25 https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

26 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/state_of_the_union_2020_letter_of_intent_el.pdf

Ελέγχου Νόσων (ECDC), καθώς και για τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την υγεία.

Στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2021[27], η Επιτροπή υπογράμμισε την ανάγκη να ενισχυθεί η ετοιμότητά μας για την αντιμετώπιση κρίσεων, καθώς και η ικανότητά μας διαχείρισης διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας και επιβεβαίωσε ότι είναι καιρός να οικοδομήσουμε μια ισχυρότερη Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας. Το πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει νομοθετικές προτάσεις για την ενίσχυση του πλαισίου της ΕΕ για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, καθώς και για την ενίσχυση των ρόλων των υφιστάμενων οργανισμών. Περαιτέρω πρωτοβουλίες θα καλύπτουν πρόταση για τη δημιουργία οργανισμού για τη βιοϊατρική προηγμένη έρευνα και ανάπτυξη, νέα φαρμακευτική στρατηγική που θα διασφαλίζει ότι οι πολίτες μπορούν να βασίζονται σε ασφαλή, οικονομικώς προσιτά και υψηλής ποιότητας φάρμακα και ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία με στόχο την αξιοποίηση δεδομένων για καλύτερη υγειονομική περίθαλψη, καλύτερη έρευνα και καλύτερη χάραξη πολιτικής προς όφελος των ασθενών.

Τον Μάρτιο του 2021 εγκρίθηκε το νέο πρόγραμμα σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)][28], στόχος του οποίου είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας ώστε να αντιμετωπίζουν διασυνοριακές απειλές για την υγεία, όπως η νόσος COVID-19, και η βελτίωση της ικανότητας διαχείρισης κρίσεων. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα καταστήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας πραγματικότητα, επενδύοντας στην περίθαλψη για τον καρκίνο, στη βελτίωση της ετοιμότητας για πανδημίες, στη διαθεσιμότητα φαρμάκων και στην καινοτομία, και θα ενισχύσει την ψηφιακή υγεία και την πρόληψη των ασθενειών.

Με την ανακοίνωση της 11ης Νοεμβρίου 2020[29], η Επιτροπή έθεσε τα πρώτα δομικά στοιχεία για την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας. Η ανακοίνωση συνοδευόταν από τρεις νομοθετικές προτάσεις: κανονισμό σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας, ο οποίος αντικαθιστά την απόφαση 1082/2013/ΕΕ[30], ενίσχυση των εντολών του ECDC[31] και του ΕΜΑ[32].

---

27 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών της 19ης Οκτωβρίου 2020 — Μια Ένωση δύναμης σε έναν εύθραυστο κόσμο [COM(2020) 690 final].

28 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)] για την περίοδο 2021-2027 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 1).

29 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών— Οικοδομώντας μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας: ετοιμότητα και ανθεκτικότητα απέναντι σε διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας [COM(2020) 724 final].

30 Απόφαση αριθ. 1082/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (ΕΕ L 293 της 5.11.2013, σ. 1).

31 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 851/2004 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων [COM(2020) 726 final].

32 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων όσον αφορά την ετοιμότητα έναντι κρίσεων και τη διαχείριση κρίσεων για τα φάρμακα και τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα [COM(2020) 725 final].

Η νέα πρωτοβουλία για την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας τάσσεται θερμά υπέρ της ενίσχυσης των υφιστάμενων δομών και μηχανισμών για τη βελτίωση της προστασίας, της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντίδρασης σε επίπεδο ΕΕ έναντι όλων των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία. Συνιστά ένα ενισχυμένο πλαίσιο για διασυνοριακή συνεργασία απέναντι σε όλες τις απειλές κατά της υγείας, με στόχο την καλύτερη προστασία της ζωής και τη διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς, καθώς και τη διατήρηση των υψηλότερων δυνατών προτύπων όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών. Ενισχύει επίσης τον ρόλο της ΕΕ στον διεθνή συντονισμό και τη συνεργασία για την πρόληψη και τον έλεγχο των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας και τη βελτίωση της παγκόσμιας υγειονομικής ασφάλειας.

Στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, η Επιτροπή ανακοίνωσε επίσης νομοθετική πρόταση που θα υποβληθεί πριν από το τέλος του 2021 για τη σύσταση της αρχής για την αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας (HERA).

Με την ανακοίνωση της 25ης Νοεμβρίου 2020[33], η Επιτροπή πρότεινε μια νέα φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη, η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας, της διαθεσιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας των φαρμάκων. Οι δράσεις αυτές θα στηρίξουν διαφοροποιημένες και ασφαλείς αλυσίδες εφοδιασμού, διασφαλίζοντας την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της ΕΕ στον κόσμο, και θα προωθήσουν περιβαλλοντικά βιώσιμα φαρμακευτικά προϊόντα. Η στρατηγική αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των μηχανισμών ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι υφιστάμενοι και οι μελλοντικοί οργανισμοί της ΕΕ καθώς και λοιπά όργανα της ΕΕ διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στην προώθηση των στόχων των προαναφερόμενων ή άλλων μελλοντικών πρωτοβουλιών. Ως εκ τούτου, η παρούσα νομοθετική πρόταση θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις παραδόσεις ή παροχές ή τις εισαγωγές που πραγματοποιούν οι εν λόγω οργανισμοί ή τα εν λόγω όργανα.

Ο ΕΜΑ ιδρύθηκε το 1995[34] και αποστολή του είναι η προώθηση της επιστημονικής αριστείας στην αξιολόγηση και εποπτεία των φαρμάκων, προς όφελος της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων. Η εντολή του θα ενισχυθεί στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, ώστε να συμπεριλάβει την παρακολούθηση και τον μετριασμό πιθανών ελλείψεων σε κρίσιμα φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα, την παροχή επιστημονικών συμβουλών σχετικά με φάρμακα τα οποία ενδέχεται να οδηγούν σε θεραπεία, πρόληψη ή διάγνωση νόσων που προκαλούν κρίσεις, τον συντονισμό μελετών για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας των εμβολίων, καθώς και τον συντονισμό των κλινικών δοκιμών.

Αποστολή του ECDC, το οποίο ιδρύθηκε το 2005[35], είναι ο εντοπισμός, η αξιολόγηση και η γνωστοποίηση υφιστάμενων και αναδυόμενων απειλών για την ανθρώπινη υγεία από μολυσματικές νόσους. Η μελλοντική εντολή του θα καλύπτει την επιδημιολογική επιτήρηση

---

33 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη [COM(2020) 761 final].

34 Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2309/93 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών έγκρισης και εποπτείας των φαρμακευτικών προϊόντων για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για την αξιολόγηση των φαρμακευτικών προϊόντων (ΕΕ L 214 της 24.8.1993, σ. 1).

35 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 851/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ΕΕ L 142 της 30.4.2004, σ. 1).

(σε πραγματικό χρόνο), τον σχεδιασμό ετοιμότητας και αντίδρασης, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο, την παροχή μη δεσμευτικών συστάσεων και επιλογών για διαχείριση του κινδύνου, την ικανότητα κινητοποίησης και ανάπτυξης της ειδικής ομάδας της ΕΕ για την υγεία με σκοπό τη συνδρομή στην τοπική αντίδραση στα κράτη μέλη και τη δημιουργία δικτύου εργαστηρίων αναφοράς της ΕΕ και δικτύου για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης.

Αποστολή της μελλοντικής αρχής για την αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας θα είναι να καθιστά δυνατό στην ΕΕ και στα κράτη μέλη της να εφαρμόζουν γρήγορα τα πλέον προηγμένα ιατρικά και άλλα μέτρα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, καλύπτοντας ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα από τη σύλληψη έως τη διανομή και τη χρήση[36].

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2020-2021 έχουν πραγματοποιηθεί ή προγραμματιστεί διάφορες κοινές προμήθειες[37] οι οποίες καλύπτουν αγαθά που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, όπως μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), αναπνευστήρες, εργαστηριακός εξοπλισμός, υλικό εμβολιασμού, ταχείες δοκιμασίες αντιγόνων και θεραπευτικές αγωγές (π.χ. ρεμδεσιβίρη). Στο πλαίσιο του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή προμηθεύτηκε απευθείας μάσκες, θεραπευτικά μέσα και τεστ με σκοπό τη δωρεά στα κράτη μέλη.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 113 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδει διατάξεις για την εναρμόνιση των κανόνων των κρατών μελών στον τομέα της έμμεσης φορολογίας.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης είναι εφικτή μόνον εφόσον οι επιδιωκόμενοι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη ξεχωριστά και, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα από την ΕΕ. Η ισχύουσα οδηγία ΦΠΑ δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν γενική απαλλαγή από τον ΦΠΑ στις εισαγωγές αγαθών από την Επιτροπή ή οργανισμό ή όργανο της ΕΕ καθώς και στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στην Επιτροπή ή σε οργανισμό ή όργανο της ΕΕ που πραγματοποιούνται με σκοπό τη στήριξη και τη διευκόλυνση μέτρων τα οποία λαμβάνονται σε επίπεδο ΕΕ προς το δημόσιο συμφέρον. Μια νομοθετική πρωτοβουλία σε επίπεδο ΕΕ για την τροποποίηση της οδηγίας είναι ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος για να διασφαλιστεί η λειτουργία των εν λόγω μέτρων με την πλήρη εξάλειψη του ΦΠΑ ως παράγοντα κόστους,

---

[36] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών— Οικοδομώντας μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας: ετοιμότητα και ανθεκτικότητα απέναντι σε διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας [COM(2020) 724 final].

[37] Άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (ΕΕ L 293 της 5.11.2013, σ. 1).

καθώς και με την άρση της πρόσθετης επιβάρυνσης μέσω του σχετικού κόστους συμμόρφωσης.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας διότι δεν υπερβαίνει το αναγκαίο και αναλογικό μέτρο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Η πρωτοβουλία απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τις εισαγωγές αγαθών και τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που η Επιτροπή ή οργανισμός ή όργανο της ΕΕ αποκτά στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης, ειδικότερα με σκοπό την εκπόνηση μέτρων για την αντιμετώπιση κρίσεων και καταστροφών. Δεδομένου του αντίκτυπου που μπορούν να έχουν κρίσεις ή καταστροφές, όπως η πανδημία COVID-19, στις οικονομίες των κρατών μελών, τα προτεινόμενα μέτρα είναι αναλογικά, λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών τους επιπτώσεων σε ορισμένα κράτη μέλη ως αποτέλεσμα της απαλλαγής από τον ΦΠΑ.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Απαιτείται οδηγία για την τροποποίηση της ισχύουσας οδηγίας ΦΠΑ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της παρούσας πρωτοβουλίας, η οποία παρουσιάζεται στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Επιτροπή βασίστηκε στις δημοσιοποιημένες πληροφορίες σχετικά με την επιδημιολογική κατάσταση, καθώς και σε σχετικά διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία όσον αφορά τη συνεχιζόμενη πανδημία COVID-19 και τα όσα συνεπάγεται για παρόμοιες μελλοντικές προκλήσεις.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν πραγματοποιήθηκε χωριστή εκτίμηση επιπτώσεων, λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της παρούσας πρωτοβουλίας, η οποία παρουσιάζεται στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τη λήψη μέτρων από την Ένωση, ειδικότερα όσον αφορά την προστασία της υγείας. Η υγεία αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Η πρόταση συνάδει με το άρθρο 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ορίζει ότι πρέπει να εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης. Συνάδει επίσης με το άρθρο 35 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, το οποίο ορίζει ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στην πρόληψη σε θέματα υγείας και να απολαύει ιατρικής περίθαλψης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση θα εξαλείψει τον ΦΠΑ ως παράγοντα κόστους για τα προγράμματα της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν θα δοθεί στην ΕΕ η δυνατότητα να προμηθεύεται, με τον ίδιο προϋπολογισμό, περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες που, παραδείγματος χάριν, προορίζονται για δωρεάν διανομή σε κράτος μέλος, εθνική υγειονομική αρχή ή νοσοκομείο.

Με τη θέσπιση νέας απαλλαγής από τον ΦΠΑ, η πρόταση θα μπορούσε να περιορίσει τα έσοδα από τον ΦΠΑ που εισπράττουν τα κράτη μέλη και, συνεπώς, τους ίδιους πόρους ΦΠΑ. Ενώ δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) αντισταθμίζουν οποιαδήποτε έξοδα δεν καλύπτονται από τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους και τους ίδιους πόρους ΦΠΑ, οι μη εισπραττόμενοι ίδιοι πόροι ΦΠΑ από ορισμένα κράτη μέλη θα πρέπει να αντισταθμιστούν από όλα τα κράτη μέλη μέσω των ίδιων πόρων ΑΕΕ. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο τρέχων όγκος αγαθών και υπηρεσιών που αγοράζονται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και υπόκεινται σε ΦΠΑ είναι μικρός (σε σύγκριση με τη συνολική οικονομία), η επίπτωση αυτή πιθανότατα θα είναι εξαιρετικά περιορισμένη.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Για την πρόταση δεν απαιτούνται επεξηγηματικά έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στόχος του άρθρου 1 σημείο 1 και σημείο 2 στοιχείο α) είναι η τροποποίηση της οδηγίας ΦΠΑ με τη θέσπιση απαλλαγής από τον ΦΠΑ για τις εισαγωγές αγαθών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οργανισμό ή όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης [νέο στοιχείο στβ) στο άρθρο 143 παράγραφος 1] καθώς και για τις παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών [νέο στοιχείο αβ) στο άρθρο 151 παράγραφος 1] στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή σε οργανισμό ή όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης όταν η Επιτροπή ή ο οργανισμός ή το όργανο αποκτά τα αγαθά αυτά ή τις υπηρεσίες αυτές στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον.

Στόχος του άρθρου 1 σημείο 2 στοιχείο β) είναι να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να καταστήσει το πιστοποιητικό απαλλαγής, το οποίο επιβεβαιώνει ότι η πράξη μπορεί να απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 151 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας για τον ΦΠΑ, ηλεκτρονικό. Το εν λόγω ηλεκτρονικό έντυπο θα πρέπει να καθιερωθεί προκειμένου να διευκολυνθούν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της ψηφιακής εποχής και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με τη χρήση της έντυπης μορφής, ιδιαίτερα σε καταστάσεις κρίσεων όπως πανδημίες. Το ηλεκτρονικό έντυπο θα πρέπει να εγκριθεί σε διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή διοικητικής συνεργασίας που συστάθηκε με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου[38], και με εφαρμογή της διαδικασίας εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011[39].

[38] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 268 της 12.10.2010, σ. 1).

[39] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου

Ως εκ τούτου, η πρόταση θα στηρίξει και θα διευκολύνει τα μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον, με την εξάλειψη των ποσών ΦΠΑ που αποτελούν παράγοντα κόστους, καθώς και της σχετικής επιβάρυνσης συμμόρφωσης. Οι πράξεις που καλύπτονται από την παρούσα πρόταση δεν περιορίζονται σε καμία περίπτωση στις «δραστηριότητες γενικού συμφέροντος» που αναφέρονται στον τίτλο IX κεφάλαιο 2 της οδηγίας ΦΠΑ.

Παρότι η παρούσα πρωτοβουλία αποσκοπεί στη διευκόλυνση μέτρων που λαμβάνονται σε διάφορους τομείς πολιτικής, έχει ιδιαιτέρως επείγοντα χαρακτήρα λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας COVID-19. Ορισμένα μέτρα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής που προβλέπεται από την παρούσα πρωτοβουλία, βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Προκειμένου να διασφαλιστεί το μέγιστο όφελος τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν την απαλλαγή από τον ΦΠΑ που θεσπίζεται με την πρόταση αναδρομικά σε πράξεις που πραγματοποιήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά.

από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

2021/0097 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με απαλλαγές εισαγωγών και ορισμένων παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών όσον αφορά μέτρα της Ένωσης υπέρ του δημόσιου συμφέροντος

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου[3], τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τις εισαγωγές αγαθών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ή από οργανισμούς που έχουν συσταθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τους οποίους ισχύει το πρωτόκολλο (αριθ. 7) περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: πρωτόκολλο), καθώς και τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών σε αυτούς, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από το πρωτόκολλο αυτό και τις συμφωνίες για την εφαρμογή του ή τις συμφωνίες για την έδρα τους, ιδίως στο μέτρο που αυτό δεν προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Ωστόσο, η εν λόγω απαλλαγή περιορίζεται αυστηρά στις αγορές που πραγματοποιούνται για υπηρεσιακή χρήση και δεν επεκτείνεται σε περιπτώσεις στις οποίες αγαθά και υπηρεσίες αγοράζονται από οργανισμούς της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον, και ειδικότερα όταν πρόκειται να διατεθούν δωρεάν σε κράτη μέλη ή σε τρίτους, όπως εθνικές αρχές ή ιδρύματα.

(2) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 καταδεικνύει την επείγουσα ανάγκη θέσπισης μέτρων προκειμένου να εξασφαλιστεί ετοιμότητα για ανάληψη δράσης κατά την αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον. Για να καταστεί δυνατή η εν λόγω δράση, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί ευρεία απαλλαγή από τον ΦΠΑ για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών από την Επιτροπή ή από οργανισμό ή όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης στο πλαίσιο της

[1] ΕΕ C της , σ. .

[2] ΕΕ C της , σ. .

[3] Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον. Η απαλλαγή αυτή αποτελεί ειδικότερα προϋπόθεση για τη δυνατότητα να παρασχεθούν οι λύσεις που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της λήψης συντονισμένων μέτρων διαχείρισης κρίσεων σε επίπεδο Ένωσης. Η απαλλαγή θα διασφαλίσει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο των διαφόρων πρωτοβουλιών της Ένωσης δεν παρεμποδίζονται από τα ποσά του ΦΠΑ που πρέπει να εισπράττονται ή από τη σχετική επιβάρυνση συμμόρφωσης που επιβάλλεται στους προμηθευτές των αναγκαίων αγαθών ή υπηρεσιών. Οι πράξεις που καλύπτονται από την απαλλαγή η οποία θεσπίζεται με την παρούσα πρόταση δεν περιορίζονται σε καμία περίπτωση στις «δραστηριότητες γενικού συμφέροντος» που αναφέρονται στον τίτλο IX κεφάλαιο 2 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ.

(3) Υφίσταται ήδη πιστοποιητικό απαλλαγής, το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου[4], και το οποίο χρησιμοποιείται για να επιβεβαιωθεί ότι η παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται σε επιλέξιμο οργανισμό ή φυσικό πρόσωπο μπορεί να απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 151 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Η Επιτροπή, ο οργανισμός ή το όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης και που αποκτά τα αγαθά και τις υπηρεσίες στα οποία εφαρμόζεται η νέα απαλλαγή από τον ΦΠΑ θα πρέπει να υποχρεούται να προσκομίσει πιστοποιητικό για τους προμηθευτές της/του το οποίο επιβεβαιώνει ότι η σχετική πράξη μπορεί να απαλλάσσεται. Προς διευκόλυνση της έκδοσης και της διαβίβασής του, το εν λόγω πιστοποιητικό θα πρέπει να είναι ηλεκτρονικό. Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 151 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις τεχνικές λεπτομέρειες για το περιεχόμενο και την έκδοση του πιστοποιητικού απαλλαγής, καθώς και όσον αφορά τις προδιαγραφές για το ηλεκτρονικό μήνυμα με το οποίο πρέπει να διαβιβάζονται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5].

(4) Συνεπώς, η οδηγία 2006/112/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(5) Δεδομένης της τρέχουσας πανδημίας COVID-19, ορισμένα μέτρα τα οποία ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω απαλλαγών έχουν ήδη δρομολογηθεί. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη δυνατή χρήση του προϋπολογισμού της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον, οι απαλλαγές που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμοστούν από την 1η Ιανουαρίου 2021,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2006/112/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 143 παράγραφος 1 παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο στβ):

[4] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1).

[5] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

«στβ) τις εισαγωγές αγαθών από την Επιτροπή ή από οργανισμό ή όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης, όταν η Επιτροπή ή οποιοσδήποτε τέτοιος οργανισμός ή όργανο αποκτά τα εν λόγω αγαθά ή τις εν λόγω υπηρεσίες στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον·»·

2) το άρθρο 151 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο αβ):

«αβ) τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στην Επιτροπή ή σε οργανισμό ή όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης, όταν η Επιτροπή ή οποιοσδήποτε τέτοιος οργανισμός ή όργανο αποκτά τα εν λόγω αγαθά ή τις εν λόγω υπηρεσίες στο πλαίσιο της εκπλήρωσης εντολής που της/του έχει ανατεθεί από το δίκαιο της Ένωσης προς το δημόσιο συμφέρον·»·

β) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Θεσπίζεται πιστοποιητικό απαλλαγής, το οποίο επιβεβαιώνει ότι η πράξη μπορεί να απαλλάσσεται δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Η Επιτροπή καθορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο και την έκδοση του πιστοποιητικού απαλλαγής, καθώς και τις προδιαγραφές όσον αφορά το ηλεκτρονικό μήνυμα με το οποίο πρέπει να διαβιβάζονται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και για τον σκοπό αυτόν η επιτροπή είναι η επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου.».

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν έως τις 30 Απριλίου 2021 το αργότερο τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου με σκοπό την εξάλειψη του κόστους του ΦΠΑ για μέτρα της Ένωσης τα οποία λαμβάνονται προς το δημόσιο συμφέρον.

2. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2021

Κεφάλαιο 13, άρθρο 130

Ποσό εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό για το έτος 2021: 17 967 491 250 EUR

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις τόσο στις δαπάνες όσο και στα έσοδα — η επίπτωση έχει ως εξής:

Γραμμή του προϋπολογισμού	Έσοδα *Επίπτωση στους ίδιους πόρους*	Περίοδος: 01/01/2021 έως 31/12/2021 (εκατ. EUR, με ένα δεκαδικό ψηφίο)
Εξοικονόμηση στις δαπάνες της Επιτροπής από τα ποσά ΦΠΑ (ενδεχομένως σε πολύ διαφορετικές γραμμές του προϋπολογισμού)		- 110,00
Άρθρο 130 κεφάλαιο 13		1,65
Σύνολο		**- 108,35**

Η νέα απαλλαγή από τον ΦΠΑ που θεσπίζεται με την παρούσα πρόταση περιορίζεται στις εισαγωγές αγαθών από την Επιτροπή ή οργανισμό ή άλλο όργανο που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης καθώς και στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στην Επιτροπή ή σε οργανισμό ή άλλο όργανο και δεν εφαρμόζεται σε εισαγωγές ή αγορές που πραγματοποιούνται από εμπορικούς φορείς.

Σκοπός της πρότασης είναι η εξάλειψη των ποσών ΦΠΑ από τις δημοσιονομικές δαπάνες της Επιτροπής ή οργανισμού ή άλλου οργάνου που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης. Αυτό θα αφορά κυρίως προμήθειες αγαθών ή υπηρεσιών που προορίζονται να παρασχεθούν

δωρεάν (δωρεά) σε κράτη μέλη ή τρίτους. Για λόγους απλούστευσης και λόγω της έλλειψης διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με τα πραγματικά ποσά ΦΠΑ που καταβλήθηκαν από τους προϋπολογισμούς της ΕΕ, οι εξοικονομήσεις δημοσιονομικών πόρων για το 2021 υπολογίστηκαν κατ' εκτίμηση αναδρομικά σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2020 του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης (ESI) ύψους 3 450 εκατ. EUR. Από το ποσό αυτό αφαιρέθηκε ο προϋπολογισμός του μέσου για τα εμβόλια ύψους 2 900 εκατ. EUR, διότι οι εν λόγω πράξεις πραγματοποιήθηκαν απευθείας με τα κράτη μέλη (και όχι με την Επιτροπή).

Σε αυτή τη βάση, η συνολική εκτιμώμενη αξία των εισαγωγών και των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών που αφορούν δραστηριότητες «αγοράς και δωρεάς» οι οποίες καλύπτονται από την πρόταση για την περίοδο ανέρχεται σε **550 εκατ. EUR**. Το ποσό του ΦΠΑ που εξοικονομείται στις δημοσιονομικές δαπάνες υπολογίζεται κατ' εκτίμηση βάσει τεκμαιρόμενου φορολογικού συντελεστή 20 % και, ως εκ τούτου, ανέρχεται σε 110 εκατ. EUR.

Η επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ από τη μείωση ίδιων πόρων ΦΠΑ, λαμβανομένου υπόψη του ενιαίου συντελεστή καταβολής (0,30 %), εκτιμάται σε 1,65 εκατ. EUR.

Παρότι οι περισσότερες από τις δαπάνες αυτές στο πλαίσιο του ESI στην πραγματικότητα απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2020/491 (εισαγωγές υγειονομικού υλικού) και την οδηγία (ΕΕ) 2020/2020 του Συμβουλίου (μηδενικός συντελεστής για τις εξετάσεις), οι δραστηριότητες «αγοράς και δωρεάς» μπορούν ουσιαστικά να αφορούν οποιοδήποτε αγαθό ή υπηρεσία στο μέλλον και οι προαναφερόμενες νομικές πράξεις είναι προσωρινού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, είναι εύλογο να ληφθεί ως παραδοχή το συνολικό ποσό του ESI (μείον το μέρος που αφορά τα εμβόλια).

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Η απόφαση περιλαμβάνει διατάξεις βάσει των οποίων οι αρχές των κρατών μελών δεσμεύονται να ανακοινώσουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την πρόταση.